A.º 1853. N.º 233.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Vrijdag den 30 December.

BERIGT.

Aan diegenen, welke hunnen **Nieuwejaarsgroet** *aan Verwanten, Vrienden en Bekenden, of Begunstigers, door de plaatsing van hunne Namen in deze Courant wenschen te brengen, biedt zich de gelegenheid daartoe weder aan. Zij worden dus verzocht dit verlangen, door* eigenhandig geteekende opgave, *aan de Ondergeteekenden kenbaar te maken, of op eene aan het Bureau onzer* Courant- en Kantoordrukkerij, *in den Oppert, voorhanden zijnde Lijst, te komen teekenen, vóór of uiterlijk op Zaturdag den* 31 *December* 1853.

De Alphabetisch geregelde Lijst dezer Namen zal in de Courant van Zondag en Maandag den 1 *en* 2 *Januarij* 1854 *worden opgenomen. — De kosten voor de plaatsing van iederen Naam zijn* zestig Cents, *met inbegrip van het zegelgeld; de betaling wordt gelijktijdig met de opgave verwacht.*

Voor diegenen, welke hunnen **Nieuwejaarsgroet** *bij afzonderlijke Advertentien mogten willen brengen, is mede de gelegenheid bij ons opengesteld, zullende deze Advertentien, tegen betaling van f 1 per Advertentie, mede met inbegrip van het zegelgeld, insgelijks in de Courant van* 1 *en* 2 *Januarij* 1854 *worden opgenomen.*

ARRENBERG & VAN REYN.

KENNISGEVING.

De BURGEMEESTER van *ROTTERDAM* brengt ter kennis van de belanghebbenden in de Gemeente woonachtig, dat tot het opmaken en afgeven der *Attestatien de Vita* zal worden gevaceerd aan het daartoe gestelde Bureau, in het Raadhuis, en wel, voor het tegenwoordig tijdperk, van des morgens negen tot des namiddags twee ure, in de volgende orde, als:

Voor de Personen, waarvan de Geslachtnamen beginnen met de

letters	I, K, L, M,	op Maandag	den 2	Januarij,
	N, O, P, Q,	„ Dingsdag	„ 3	„
	R, S, T, U,	„ Woensdag	„ 4	„
	V, W, IJ, Z,	„ Donderdag	„ 5	„
	A, B, C, D,	„ Vrijdag	„ 6	„
	E, F, G, H,	„ Zaturdag	„ 7	„

terwijl diegenen, welke hunnen dag hebben laten voorbijgaan en wier namen behooren onder de letters A tot M, zich Dingsdag den 10 Januarij, en die van N tot Z zich Donderdag den 12 Januarij, ter plaatse en ure voornoemd, zullen moeten vervoegen, en na dien tijd voor de Gepensioneerden, welke van de bepaalde dagen en uren geen gebruik hebben gemaakt, genoemd Bureau open zal zijn des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, van tien tot twaalf ure.

Rotterdam den 29 *December* 1853.

De Burgemeester voornoemd,

J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.

Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van *ROTTERDAM* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, op den 20 dezer maand is executoir verklaard:

Een Kohier van het Patentregt, loopende over het 2de kwartaal, dienst 1853—54, behoorende tot de 2de afdeeling dezer Gemeente.

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen, en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Wordende de belanghebbenden herinnerd, dat de Patenten, gedurende de eerst volgende acht *werkdagen, van des voormiddags* negen *tot des namiddags* één *ure, door hen in persoon kunnen worden afgehaald aan het Bureau van Inkwartiering, aan de Kaasmarkt; en dat na dien tijd, ingevolge Zr. Ms. Besluit van den* 17 *October* 1820, *de bezorging aan de huizen zal geschieden door de Deurwaarders der Directe Belastingen, welke daarvoor voor ieder patentblad* tien *Cents zullen mogen vorderen.*

Rotterdam den 29 *December* 1853.

Het Hoofd van het Gemeentebestuur voornoemd,

J. F. HOFFMAN.

BUITENLAND.

LONDEN den 27 december.

Terwijl het aanblijven van lord *Palmerston* in het Kabinet, vooral bij den tegenwoordigen toestand van Europa, over het algemeen als geruststellend beschouwd wordt, verontrust men zich aan den anderen kant over de berigten wegens Ruslands bemoeijingen om verdeeldheid in de Aziatische Staten te zaaijen en over het gelukken der poging van die Mogendheid om Perzië tegen de Porte in het harnas te jagen, welk een en ander berekend is om de spoedige vereffening van den twist, op welken geheel Europa het oog gevestigd houdt, nieuwe hinderpalen in den weg te leggen.

— De Koning van Pruissen heeft den vleeschleverancier van het Engelsch Hof, die onlangs een prachtexemplaar van Engelsche roastbeef naar Charlottenburg gezonden had, uit erkentelijkheid daarvoor, door tusschenkomst van den gezant *Bunsen*, een prachtig punch-servies uit de Koninklijke Berlijnsche porseleinfabriek doen overhandigen.

— Gisteren ontstond in Upper Thamesstreet alhier een hevige brand, door welken het acht verdiepingen hoog gebouw van den grossier *Th. Dunster* ten deele is vernield en eenige belendende huizen in meerdere of mindere mate zijn beschadigd.

— Eenige dagen geleden is een walvisch, 25 Engelsche voeten lang en 6 voeten in omvang, nabij Santon Court, Barnstaple, op het strand geworpen en afgemaakt.

— Het stoomschip *Europa* heeft uit New-York berigten tot 14 dezer overgebragt. Op nieuw had daar een zware brand gewoed en de uitgestrekte drukkerij der heeren *Harper Brothers* en vijftien andere huizen in de asch gelegd. De schade werd op nagenoeg een millioen dollars begroot. — Men had tijding uit Neder California, volgens welke dat landschap eene Republiek geworden is. Eene te San Francisco uitgeruste expeditie was te la Paz geland, de beide Mexicaansche Gouverneurs waren gevangen genomen, de Mexicaansche vlag werd nedergehaald, de Republikeinsche in hare plaats geheschen, een slag geleverd en gewonnen en Neder California tot eene vrije en onafhankelijke Republiek verklaard, waarna een President en Secretaris verkozen zijn. Dit alles is door een handvol menschen uit California verrigt.

Te Sonora en Mexico zijn rijke goudmijnen ontdekt. De cholera heeft opgehouden in dat Land te heerschen. Volgens gerucht zou *Santa Anna* den 12 dezer den Keizerlijken titel aannemen.

PARIJS den 28 december.

Krachtens verschillende besluiten, heden in den *Moniteur* opgenomen, zijn de heer *Fortoul*, de minister van openbaar onderwijs, en de heer *Amédée Thayer*, de directeur-generaal der posterijen, tot senatoren benoemd. De heer *Fortoul* zal zijne portefeuille behouden en de heer *Thayer* als directeur-generaal der posterijen door den heer *Stourm* vervangen worden.

Bij heden uitgevaardigd decreet heeft Z. M. de leden der commissie van oppertoezigt over de groote tentoonstelling van 1855 benoemd. Prins *Napoleon* zal voorzitter dier commissie wezen, welke in twee afdeelingen, namelijk die voor landbouw en die voor nijverheid en kunsten gesplitst zal zijn. Zij telt slechts één vreemdeling onder hare leden, en wel den Engelschen ambassadeur, lord *Cowley*.

— Het schijnt thans zeker dat de Fransche en Engelsche Regeringen het daarover eens zijn, om aan hare politiek in het Oosten het karakter eener meer actieve interventie te geven. Het operatie-plan zou zijn vastgesteld bij het Ministerie van marine alhier en in de vergaderingen der Engelsche admiraliteit, en deze instructien zouden naar Konstantinopel zijn gezonden door een aide-de-kamp van den heer *Ducos*.

— Men gelooft dat de Russische ambassadeur alhier, de heer *von Kisseleff*, over de spoedige vereffening der Oostersche questie niet zoo gerust is als de Parijsche beurs schijnt te wezen. Hij zou, om zich aan verdere navraag te onttrekken tot dat hem nadere instructien geworden zijn, toebereidselen tot eene reis naar Brussel maken. Volgens sommiger beweren bestaat hier eene partij, tot welke de prinses *Mathilda* en de heeren *Troplong*, *Baroche* en *de Morny* behooren, die keizer *Napoleon* tot onvoorwaardelijk behoud van den vrede tracht over te halen en hem in de meening te brengen dat Engeland alleen zich met de zaak bemoeijen moet, naardien Frankrijk slechts een ondergeschikt belang daarbij heeft. Aan den anderen kant ontbreekt het niet aan lieden die den Keizer even sterk tot den oorlog met Rusland aanmanen.

— De zitting van den finantiëlen Staatsraad te Rome is den 5 dezer door den Paus met eene allocutie geopend, in welke hij zijn leedwezen over de bestaande geldcrisis zou hebben aan den dag gelegd en zijne onkunde in zaken van Staatshuishoudkunde beleden, weshalve hij de hulp van den Raad, tot het vinden van een redmiddel, inriep. Na nog plegtig verklaard te hebben dat hij persoonlijk onschuldig aan den treurigen toestand der zaken was, zou Z. H. onder het storten van tranen geëindigd hebben met aan te kondigen dat verschillende ontwerpen tot uitredding aan het oordeel van den Raad zouden onderworpen worden. Nog zou hij eenige verwijten tegen het Protestantsche Engeland en de Vereenigde Staten hebben gerigt, welke, onder bescherming hunner Regeringen, met de ware godsdienst strijdige leerstukken verbreiden.

— Men schrijft uit Madrid den 21 dezer dat de gezondheidstoestand van den president-minister, graaf *de San Luis*, zich niet zoo spoedig herstelde als gewenscht en verwacht was. — De Fransche ambassadeur, markies *de Turgot*, had wel ontrustige nachten doorgebragt, maar was nu kalmer en gevoelde niet meer zoo hevige pijn in de wonden, hem in het tweegevecht met den zaakgelastigde der Vereenigde Staten, den heer *Soulé*, toegebragt. — De Hertog en Hertogin van Montpensier waren te Madrid aangekomen en door de Koninklijke Familie aan het station van den spoorweg ontvangen.

— Tot de heden verspreide maar zeer onzekere geruchten behoort, dat de telegraaf van Bayonne het berigt wegens een derde tweegevecht tusschen den Noord-Amerikaanschen vertegenwoordiger te Madrid, den heer *Soulé*, en den Hertog van Alba heeft aangebragt, in welk duel eerstgenoemde gedood zou zijn.

KEULEN den 28 december.

Den 20 dezer had aan het Ministerie van Buitenlandsche Zaken te Weenen eene conferentie plaats, die door de Gezanten van Frankrijk, Engeland en Pruissen werd bijgewoond. De Oostenrijksche minister *Buol* deelde daar een berigt van den vrijheer *von Bruck* uit Konstantinopel mede, hetwelk over het algemeen bevredigend is: De Porte zou zich genegen betoonen een gevolmagtigde naar eene conferentie over vereffening der geschillen te zenden. Wat de ontruiming der Vorstendommen betreft, zoo is het zeker, dat het Turksche Ministerie, voor de aankomst der laatste nota van de Weener Conferentie, nog stellig besloten was aan deze voorwaarde vast te houden; thans echter verneemt men, dat de Gezanten der groote Mogendheden in last hebben het daarheen te leiden, dat men te Konstantinopel van dit beding afzie, en met dat doel bij herhaling te verklaren, dat de integriteit des Turkschen Rijks op geenerlei wijze geschonden zal worden, terwijl de Mogendheden zich daarvoor borg stellen, dat de vroegere verhouding der Donau Vorstendommen tot de Porte hersteld zal worden, zoodra de ontstane questie bijgelegd zal zijn.

Verder zou te Weenen berigt zijn ingekomen, dat de Oostenrijksche, Fransche en Engelsche Gezanten te Konstantinopel den 15 dezer eene audientie bij den Sultan gehad hebben, in welke zij de vreedzame bedoelingen hunner Regeringen nogmaals ontwikkelden en van den Grooten Heer de verzekering ontvingen dat ook hij eene spoedige en vreedzame vereffening van den strijd wenschte.

— Rijnhoogte te Keulen den 27 dezer 1 voet 8¼ duim Keulsch peil (2 voet ¼ duim Rijnlandsch).

BINNENLAND.

's GRAVENHAGE den 28 december.

Bij besluit van den 18 dezer heeft Z. M. goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der gemeenten hierna genoemd, als: 1°. van de Hervormde gemeente te Zutphen, op *T. K. M. von Baumhauer*, predikant te Geervliet; 2°. van de Hervormde gemeente te Waterlandkerkje, op *Æ. W. Begemann*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Drenthe; 3°. van de Hervormde gemeente te Almkerk en Emmichoven, op *J. B. Knottnerus*, candidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Utrecht, en 4°. van de Doopsgezinde gemeente te Hoorn op Texel, op *D. Lodeesen*, proponent bij de algemeene Doopsgezinde societeit te Amsterdam.

Bij Koninklijk besluit van den 26 dezer zijn verleend de volgende pensioenen, als aan: *L. J. van Tiffelen*, visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Hellevoetsluis, *f* 640; *W. Cohen*, arrondissements-directeur der indirecte belastingen te Alkmaar, *f* 2215; *S. H. van der Hoek*, schatter van het slagtvee te Giekerk, *f* 88, en *T. Pijls*, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Brunssum, *f* 537.

Bij besluit van den 18 dezer heeft Z. M. de heeren *D. M. Ezechiels*, te Rotterdam, en mr. *A. de Pinto*, te 's Gravenhage, bij voortduring benoemd tot leden van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten.

Z. M. heeft bij besluit van den 26 dezer goedgevonden te benoemen: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de kl., de officieren van gezondheid van de 3de klasse *A. F. Umbgrove* en *H. L. Verspijck*.

Bij besluit van den 26 dezer heeft Z. M. goedgevonden, den heer *J. O. van Olst* Jr. te benoemen tot heemraad in het polderdistrict Overbetuwe (Gelderland).

Z. M. heeft bij besluit van den 21 dezer goedgevonden aan den gepensioneerden luitenant-kolonel jonkh. *H. J. E. van Bevervoorde*, laatstelijk adjudant in het provinciaal kommandement van Noordbrabant, het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform van het wapen der infanterie.

Z. M. heeft beslist, dat met de maand mei aanstaande, bij het wapen der infanterie, de navolgende garnizoensveranderingen zullen plaats hebben, namelijk: 2de reg. infanterie, staf met het 1ste, 2de en 4de bataillon te 's Hertogenbosch, het 3de bataillon te Woerden; 4de reg. infanterie, staf en het 3de bataillon te Vlissingen, het 4de bat. te Vlissingen (waarvan 2 comp. te Breskens); het 1ste bat. te Middelburg (waarvan 1 comp. te Veere); het 2de bat. te Neuzen (waarvan 1 compagnie te Sluis); 6de reg. inf., staf te Haarlem; het 1ste bat. te Amsterdam; het 2de bat. te Delft; het 3de bat. te Hoorn; het 4de bat. aan den Helder; 8ste reg. infanterie, staf met het 1ste en 2de bataillon te Nijmegen; het 3de bataillon te Grave, en het 4de bataillon te Arnhem.

— Het *Staatsblad* n.º 119 bevat de wet van den 21 dezer, houdende bepalingen betrekkelijk het bouwen, planten en het maken van andere werken binnen zekeren afstand van vestingwerken van den Staat. En n.º 129 de wet van den 22 dezer, tot bekrachtiging eener met de Nederlandsche-Handel-Maatschappij gesloten overeenkomst.

Staten-Generaal.

In de zitting der Eerste Kamer van donderdag den 22 dezer, bij de behandeling van het Vde hoofdstuk (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) der Staatsbegrooting voor 1854, heeft de heer *A. van Rijckevorsel* Hz. het volgende nopens het lager onderwijs in het midden gebragt:

„In de eerste plaats wensch ik een woord te spreken over het lager onderwijs, voornamelijk om mijn groot genoegen te betuigen over de antwoorden, die door den Minister van Binnenlandsche Zaken te dien aanzien in de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn gegeven. Ik lees daar onderanderen: „Omtrent het bijzonder onderwijs heeft de spreker zijn wensch te kennen gegeven, dat deze Regering zou handelen in den geest en in den zin der bestaande verordeningen. Dat is geheel de bedoeling der Regering; maar zij wenscht tevens die verordeningen, zoo lang zij bestaan en tot dat zij door andere wettelijke bepalingen zullen zijn vervangen, in acht te nemen en te handhaven.

„ In de tweede plaats heeft de spreker den wensch te kennen gegeven, dat bij het toestaan van de oprigting van bijzondere scholen, niet *alleen* op het getal der bestaande scholen zou worden gelet, en dat niet alles aan de willekeur der plaatselijke besturen zou worden overgelaten.

„ Het beginsel van vrijheid van onderwijs is in de Grondwet nedergelegd. Wat mij betreft, ik heb het altijd betreurd wanneer om deze of gene weinig voldoende reden door een gemeentebestuur de oprigting van bijzondere scholen werd geweigerd. Ik meen, in eene andere betrekking waarin ik geroepen werd die verordeningen toe te passen, meer dan eens daarvan het bewijs te hebben gegeven. Het is mijn voornemen om op dezelfde wijze voort te gaan, doch ik wensch ook hierbij de bestaande verordeningen in acht te nemen en bijaldien, krachtens die verordeningen, aan een plaatselijk bestuur of aan Gedeputeerde Staten de beslissing is opgedragen, dan geloof ik, dat de Vergadering het mij ten goede zal houden, dat ik, als Minister, niet tusschen beide treed. Ik wensch hierin volstrekt geene reactie; evenmin in deze zaak, als in vele andere opzigten."

Later (om niet alles voor te lezen) vind ik nog het volgende: „Ik moet antwoorden, dat, naar mijne wijze van zien, tot grondbeginsel van de wet van 1806 liggen *de gemengde scholen* en dat, zoo lang die wet bestaat, de openbare scholen *gemengde scholen* zullen moeten zijn. Ik zou derhalve aan den spreker de verzekering niet mogen geven, dat de Regering zoodanige splitsing in de tegenwoordige omstandigheden zal bevorderen. Ik geloof dat zij, met het oog op de bestaande bepalingen, die verzekering niet kan geven.

„ Met betrekking tot het lager onderwijs heeft die afgevaardigde in de tweede plaats ook nog zijn wensch te kennen gegeven, dat van Staatswege gezorgd zou worden voor eene Christelijke opvoeding. In abstracto beschouwd, geloof ik dat geene scheiding tusschen opvoeding en onderwijs moge gemaakt worden; maar het is eene andere vraag of, van *haar* standpunt, de Regering voor zoodanige Christelijke opvoeding kan en moet zorgen bij de wet. Ik weet zelfs niet of in het algemeen zoodanige Staatszorg voor de opvoeding wel zou worden gewenscht."

Ik zeg, met uitstekend genoegen heb ik in de eerste plaats de verzekering hooren geven, dat er geene reactie zou plaats hebben en dat het bestaande zou worden gehandhaafd, zoo lang het niet door eene nieuwe wet was vervangen. Ik heb het steeds betreurd, wanneer ik meende te bespeuren, dat dit bij de vorige Regering niet altijd in acht werd genomen en dat soms aan de bestaande wet, en aan de verordeningen ten gevolge van die wet uitgevaardigd, eene uitlegging gegeven werd, niet altoos in overeenstemming, mijns inziens, met de vigerende bepalingen, die, volgens de additionele artikelen der Grondwet, moesten gehandhaafd worden, zoo lang zij niet door nieuwe waren vervangen.

Ten einde de Vergadering daarmede niet te lang bezig te houden neem ik de vrijheid om de aandacht van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan te bevelen een ingezonden stuk in de Oude *Rotterdamsche Courant* van 28 julij jl., n.° 103. Het komt mij voor, dat in dit stuk vele behartingswaardige aanmerkingen zijn gemaakt, welke allezins de aandacht van Zijne Excellentie verdienen.

Er was een tijd, Mijne Heeren, dat de wet van 1806 beschouwd wierd als een parel aan de kroon van Nederland. En te regt. Hoe was de toestand vóór de invoering van die wet, niet in eene vorige eeuw, maar nog in de eerste jaren van de tegenwoordige? Wat betreft de onderwijzers, zal ik, om u niet lang op te houden, slechts enkele staaltjes mededeelen. In de dorpen Kerkwerve, Nieuwerkerke en Rengerskerke, moesten de onderwijzers bij de boeren op het land werken om te kunnen bestaan; te Melissant was de man te gelijk metselaar, hij hield dan ook slechts 15 of 16 weken 's jaars school; te Cortgene was hij kleedermakersbaas en de school was zijne werkplaats. Thans, wij weten het uit in 't licht gekomen stukken, zijn er in België, waar de vrijheid van onderwijs is ingevoerd, zonder dat de wet door behoorlijke verordeningen is vervangen, nog plaatsen, waar de schoolonderwijzer tevens slagter is.

Wat betreft de leermiddelen, zoo waren op enkele plaatsen slechts een genoegzaam aantal leesboeken voorhanden. Op andere behielp men zich met couranten, met de Boekzaal der geleerde wereld, de algemeene Vaderlandsche letteroefeningen, de Vaderlandsche bibliotheek voor kunst en smaak, naast het Kort begrip van den *Heidelbergschen* Catechismus en van dien van *Hellenbroek;* op sommige vond men het geslachtregister van Adam tot Christus. Ik zal de proeven, van hetgeen in ons Vaderland nog bij den aanvang dezer eeuw bestond, niet verder uitbreiden; maar ik wil liever daarop drukken, dat men lette op den tegenwoordigen stand van ons volksonderwijs, dat men vooral lette op den onderwijzersstand, zoo als die heden is, zoo als die waardige mannen zich meer en meer ontwikkelen niet alleen, maar ook met ijver, met hart en ziel trachten hunne moeijelijke pligten te vervullen. Ik spreek natuurlijk in het algemeen, van de groote menigte, enkele uitzonderingen daargelaten. En nu wensch ik, dat het belang dier onderwijzers, in het belang van het onderwijs zelf, niet vergeten moge worden bij het daarstellen van eene nieuwe wet, opdat wij niet allengs terugkeeren tot dien hoogstbetreurenswaardigen vroegeren staat van zaken. Ik wensch verder, dat de openbare scholen mogen blijven gemengde scholen. Ik moet er de Regering op wijzen, hoe het anders mogelijk zou zijn. In de grootere steden ja, zou men scholen kunnen daarstellen voor de twee grootere afdeelingen der Christenheid, maar op de kleinere plaatsen zou dit niet wel doenlijk zijn. Maar, indien al afzonderlijke scholen worden gesticht voor de Roomsch-Katholieken en de Protestanten, zullen dan de verschillende afdeelingen der Protestantsche Kerk, zullen dan vooral zij, die de rigting volgen, waartoe de geachte spreker, dien de Minister antwoordde, behoort, wel tevreden zijn? Wanneer er eene algemeene school wordt daargesteld voor al de gezindheden der Protestantsche Kerk, kan men dan ook niet verlangen dat niet alleen voor de Hervormden, maar ook voor de Lutherschen, Doopsgezinden en de Remonstranten afzonderlijke scholen worden geopend?

En dit zal nog niet genoeg zijn, want in de Hervormde Kerk zijn verschillende rigtingen, en, even als men er nu op aandringt, om die rigtingen vertegenwoordigd te zien bij de theologische professoren aan de hoogescholen, zoo zal men er ook op aandringen, dat zij bij de openbare scholen vertegenwoordigd worden en dat er voor iedere rigting eene afzonderlijke school worde daargesteld.

Maar wat is nu de oorzaak van den strijd tegen gemengde scholen? Ik verzoek u vooral daarop wel te letten. Men wil aan de kinderen dogmatiek onderwijzen; men wil aan de kinderen datgene onderwijzen, wat een bijzonder kerkgenootschap of eene bijzondere rigting in een kerkgenootschap kenmerkt. Bleef men bij datgene, waarin zich alle Christelijke afdeelingen vereenigen, waarover de verschillende afdeelingen van de Christenheid het eens zijn, dan had men slechts ééne gemengde school noodig, zoo als men tot nog toe met zoo veel goed gevolg heeft gehad, en dan kan men het Christelijk onderwijs, zoodanig als kinderen het naar mijn inzien noodig hebben, op die school geven.

Ik houd het er voor, gelijk de Minister gezegd heeft, dat opvoeding en onderwijs zich niet laten scheiden, maar ik houd het er tevens voor, dat die opvoeding Christelijk moet wezen, en wanneer er eene afscheiding plaats heeft, dan moet die, gelijk tot hiertoe, voor de Israëliten zijn. Dit wensch ik aan de overweging van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan te bevelen; men zorge voor de belangen van de onderwijzers; mijn wensch is gemengde scholen te behouden en op de gemengde scholen Christelijk maar geen leerstellig onderwijs te doen geven.

Tevens wensch ik dat de Minister datgene, wat hij nu in de Tweede Kamer zeer te regt heeft aangevoerd, streng zal handhaven, namelijk het bestaande niet te verzwakken, zoo lang het niet door iets nieuws vervangen wordt. Ik wil niets afdingen op hetgeen in de Grondwet is geschreven; ik neem aan, het onderwijs is vrij, maar behoudens de waarborgen die in hetzelfde artikel van de Grondwet zijn gegeven. Ik moet daar met nadruk op wijzen, dat wanneer thans die vrijheid verder dan de tegenwoordige wetten en verordeningen toelaten, wordt uitgebreid, alsdan die waarborgen voor de toekomst worden verzwakt. Ik herhaal dus met den Minister: geene reactie; handhaving van het bestaande, tot dat het zoo spoedig mogelijk door eene nieuwe wet zal worden vervangen. Hiermede stap ik van dit gewigtige onderwerp af."

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft hierop het volgende geantwoord:

„ De spreker uit Rotterdam heeft gewezen op hetgeen in de Tweede Kamer over het lager onderwijs is gehandeld, en zijn genoegen te kennen gegeven over hetgeen toen door mij is gezegd. De spreker heeft verlangd, dat zoo lang de nieuwe wet niet zou zijn ingevoerd, de thans bestaande reglementen zouden worden toegepast in den geest en in den zin waarin zij zijn ontworpen, en met het oog op de grondwettige bepalingen omtrent het onderwijs.

Die zienswijze is geheel de mijne, ik heb dit te kennen gegeven in de Tweede Kamer en ik herhaal het gaarne in deze Vergadering. De spreker heeft gewezen op den toestand van het lager onderwijs hier te Lande vóór de invoering van de wet van 1806. Hij herinnerde den ongelukkigen staat van het onderwijs en den niet minder ongelukkigen toestand waarin de onderwijzers zich bevonden; maar hij heeft daarbij gevoegd, dat het lot van de onderwijzers ook in deze oogenblikken nog veel te wenschen overliet. Ik geef dien spreker gaarne toe, dat in vele opzigten het lot van die onderwijzers verbetering behoeft; het is dan ook een van de belangrijke punten welke bij eene wet op het onderwijs zullen worden behandeld.

De spreker gaf zijn wensch te kennen, dat de *gemengde scholen* ook in het vervolg mogten worden bestendigd, en deelde zijne zienswijze mede omtrent de strekking van het onderwijs dat op de scholen moest worden gegeven. De Vergadering houde het mij ten goede dat ik dien spreker thans in die beschouwingen niet volg. Het is mijn voornemen de wet op het lager onderwijs zoo mogelijk nog in deze Zitting van de Staten-Generaal aan te bieden. Bij die gelegenheid hoop ik mijne beginselen te ontwikkelen en ik geloof dat het in het belang der zaak is dat zij in hun zamenhang worden beschouwd, ten einde goed te worden beoordeeld in en buiten deze Vergadering."

's GRAVENHAGE den 29 december.

Bij Koninklijk besluit van den 26 dezer zijn, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, benoemd bij het departement voor de Zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst: tot commies de adjunct-commies bij hetzelve, *J. J. Jansen;* tot adjunct-commiesen, de 1ste klerken bij dat departement *B. J. Boïn* en *J. A. W. van der Meer.*

— De Minister van Marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt: 1°, dat de roode ton, liggende op het Noorder Pampus van het Zeegat van Goedereede, tegen eene zwarte ton is verwisseld, en tevens Noordwestelijk verplaatst in de merken: de toren van Brielle in het boschje van Rockanje en de kerktoren van Hellevoetsluis in het boschje aan de kwak. In peiling: Goedereede Z. W. ¼ W. Hellevoetsluis Z. O. per miswijzend kompas, in de diepte van 52 palmen bij gewoon laag water; welke ton, bij het opvaren, aan bakboord moet gehouden worden; 2°, dat tegen de drooge Noord-Oostpunt der bank Scheelhoek, eene witte ton is geplaatst in de merken: de toren van Goedereede aan den oostkant van het havenhoofd dier plaats; en het loodskantoor te Hellevoetsluis, rakende aan de punt der kwak; in peiling: Goedereede W 2/3 Z. de lichttoren van Hellevoetsluis Z. O. ¼ Z. in 46 palmen diepte bij gewoon laag water; bij het opvaren aan stuurboord te houden; 3°, dat de witte ton, liggende tegen de noordpunt der bank Scheelhoek genaamd van het Noorder Pampus, van eene witte vlag, aan eenen steel, is voorzien, ten einde deze van de hiervoren vermelde witte ton te beter te onderscheiden.

ROTTERDAM den 29 december.

De heden alhier, onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester, gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 34 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Dunlop*, *Tavenraat* en *Veder*.

Nadat de notulen der vorige vergadering door den heer Secretaris voorgelezen en door de Vergadering zonder aanmerkingen goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede dat de volgende stukken waren ingekomen:

1°, missives van de heeren *D. P. van Wageninge* en mr. *C. A. van Kerckhoff*, om te berigten dat zij zich de benoeming tot leden der commissie van administratie over het Ziekenhuis wilden laten welgevallen. — Voor kennisgeving aangenomen.

2°, missives van de heeren *C. P. Sänder*, mr. *A. A. Gevers Deynoot*, mr. *P. H. Engels*, *H. J. Nierstrasz* en *J. P. Thooft* C. Jz., die zich bereid verklaarden deel uit te maken van de commissie voor het burgerlijk armbestuur, en van de heeren *W. P. J. d'Aquin*, *E. C. J. van Schelle* en mr. *H. J. J. van Convent ten Oever*, die verklaarden niet in de mogelijkheid te zijn de benoeming tot leden dier commissie aan te nemen. — Werd besloten de antwoorden van al de benoemde heeren af te wachten alvorens tot nieuwe benoemingen over te gaan.

3°, van de commissie voor de huishoudelijke verordeningen het rapport nopens de verlangde wijziging in art. 10 der verordening op het schoolwezen, welk rapport strekte om de redactie van gemeld artikel niet verder te wijzigen. — De heer *Beelaerts van Blokland*, die tot de minderheid der commissie had behoord, gaf in het breede rekenschap van zijn gevoelen. — De heer *Gevers Deynoot* verklaarde daarop nu niet te zullen antwoorden, aangezien de leden nog geene kennis van de stukken hadden genomen. — Werd besloten het rapport ter visie te leggen.

4°, van de commissie voor de plaatselijke werken het verslag nopens de klagt van bewoners der noordzijde van de Westerstraat over gebrek aan water; het rapport strekte om aan het verzoek tot daarstelling eener tweede toevoerbuis te voldoen, de kosten waarvan op *f* 400 werden geraamd. — Werd besloten daaraan gevolg te geven, zoodra de weersgesteldheid zulks zal gedoogen.

5°, van den Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland eene circulaire aan Burgemeester en Wethouders, om de opheffing der kermissen of jaarmarkten tot een punt van bepaalde overweging te maken (zijnde deze circulaire in haar geheel medegedeeld in het n.° dezer Courant van donderdag 29 dezer.) — Voor kennisgeving aangenomen, verklarende de Voorzitter dat Burgemeester en Wethouders deze zaak in rijpe overweging zullen nemen.

6°, van de commissie van finantien eene voordragt voor de opklimming en benoeming van verschillende commiezen. — Ter visie gelegd om in de volgende vergadering tot de benoeming over te gaan.

7°, het rapport der commissie uit het collegie van Burgemeester en Wethouders, belast geweest met het bezoeken der Bank van leening; uit dat verslag, hetwelk bij monde van den heer *F. van Vollenhoven* werd uitgebragt, bleek onderanderen dat zich op ultimo november in de Bank bevonden 29 panden van eene waarde van *f* 200 en daarboven tot een bedrag van *f* 10,675 en 119,425 kleinere panden tot een bedrag van *f* 362,034; men had alles nagegaan en in de beste orde bevonden. — Met dankzegging aan den rapporteur voor kennisgeving aangenomen.

8°, een voorstel van den heer *Schadee*, als ambtenaar van den burgerlijken stand, om eene som van *f* 350 ter zijner beschikking te stellen, ten einde die gelden bij wijze van gratificatie te verdeelen onder de 7 a 8 beambten op het bureau van den burgerlijken stand, en dat wel wegens de door hen verrigte meerdere werkzaamheden en uit hoofde der duurte van alle levensbehoeften, daarbij in aanmerking nemende hunne geringe bezoldiging. — Nadat dit voorstel bij monde van den heer *Schadee* aan de Vergadering was medegedeeld, verklaarde de Voorzitter dat Burgemeester en Wethouders daarmede geheel instemden. — De heer *Ledeboer* opperde bezwaar tegen het argument dat deze gratificatie zou worden verleend uit hoofde van de duurte der levensbehoeften, daar zulks tot meerdere aanvragen om gratificatie aanleiding zou geven; hij wilde dat het alleen geschieden zou wegens de meerdere werkzaamheden. — De Voorzitter zeide dat in het te nemen besluit de argumenten niet opgenomen behoefden te worden; wijders herinnerde hij dat aan de agenten in de vorige vergadering eene gratificatie was verleend juist wegens de duurte, en dat op dien zelfden grond aan de stadsarbeiders ook eenig hooger loon wordt toegelegd. — De heer *Gevers Deynoot* verklaarde het door den heer *Ledeboer* kenbaar gemaakte gevoelen te deelen. — De heer *Schadee* zeide dat het bijgebragt argument niet zou gelden voor hen die ruim gesalarieerd, doch alleen voor hen die karig bezoldigd waren. — De heer *van Rijckevorsel* verklaarde hiermede in te stemmen. — Met algemeene stemmen werd het voorstel ten slotte goedgekeurd.

9°, een voorstel van Burgemeester en Wethouders tot benoeming eener commissie uit den Raad, om een onderzoek in te stellen naar de inrigting van de woningen der mindere standen hier ter stede, en verder plannen te beramen om daarin verbetering te brengen. Deze zaak had reeds geruimen tijd de aandacht van Burgemeester en Wethouders bezig gehouden, en zoowel de geneeskundige commissie en de commissie voor de plaatselijke werken als de politie waren in deze reeds werkzaam geweest, weshalve alle reeds ten deze bestaande bescheiden in handen der bedoelde commissie zouden worden gesteld. — Goedgekeurd, waarna de Voorzitter, daartoe door de Vergadering gemagtigd, de heeren *Prins*, *van Overzee*, *Eickma* en *Plate* tot leden dier commissie benoemde; een aanbod des Voorzitters, om zelf ook deel dier commissie uit te maken, werd bij acclamatie goedgekeurd.

En 10°, van Burgemeester en Wethouders de mededeeling, dat zij van de directie der Rijnspoorweg-Maatschappij afschrift hadden ontvangen van door de Rijnspoorweg-Maatschappij aan het hooger bestuur gedane voorstellen nopens den aanleg van den spoorweg van Rotterdam op Utrecht. De Voorzitter deelde mede, dat het vroegere plan aanzienlijke wijzigingen had ondergaan; dat, volgens het nieuwe ontwerp, het stationsgebouw niet aan het Oude Hoofd zal komen, maar ter plaatse waar zich thans het stadstimmerhuis bevindt, althans wanneer het Rijk de Rijks werf wil afstaan; dat het stationsgebouw op zeer groote schaal zal worden ingerigt, in voege als te Brussel, met overdekte gaanderijen waaronder de treinen aankomen en van waar zij vertrekken; dat het terrein aan het Oude Hoofd weder aan de stad zal komen, welke dan zal moeten zorgen voor de daarstelling van eene kade en van aanlegplaatsen voor stoombooten; dat met dit plan ook in verband staat de daarstelling van een Rijn-entrepôt, hetwelk een der vele moeijelijke punten zou uitmaken. Ofschoon men zich nog niet direct met de zaak kon bezig houden, zoo lang nog geen berigt van het hooger bestuur was ingekomen, meenden Burgemeester en Wethouders de leden van den

Raad nu reeds in de gelegenheid te moeten stellen de zaak te onderzoeken en in overweging te nemen, ten einde de afdoening later zoo veel doenlijk te bespoedigen, waarom zij voorstelden de ontvangen mededeeling met de vroeger ontworpen plannen enz. ter visie van de leden te leggen. — Goedgekeurd.

Daarna werd bepaald de verpachting der veergelden van het Katendrechtsche Veer met 1 maart aanstaande te doen ingaan en tot zoo lang de tegenwoordige wijze van inning te doen voortduren. Ook hechtte de Vergadering hare goedkeuring aan de tractementen volgens daarvan opgemaakte lijst. Wijders werd overgegaan tot de benoeming van den commissaris voor het veer op Katendrecht; de heer *B. van Heyningen* werd met 25 stemmen benoemd; de heer *Ketelaar* had 1 stem bekomen, terwijl 8 blanco biljetten in de bus werden gevonden.

Daarna was aan de orde de benoeming van curatoren voor het Erasmiaansch Gymnasium. De Voorzitter deelde mede dat de heer mr. *P. G. J. Hoog van ter Aar* had verzocht niet weder in aanmerking te komen, en herinnerde aan gelijk verzoek van den heer mr. *R. A. Mees*. Daarop werd tot stemming overgegaan, waarvan de uitslag was dat de heeren dr. *J. Tideman*, dr. *D. F. van der Pant*, mr. *A. Schadee*, mr. *G. Mees* Az. en mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde* tot curatoren benoemd werden; de stemmen waren dus verdeeld over de volgende heeren: dr. *J. Tideman* 33, dr. *D. F. van der Pant* 31, mr. *A. Schadee* 30, mr. *G. Mees* Az. en mr. *J. A. M. Bichon van IJsselmonde* ieder 28, *J. W. L. van Oordt* 5, jonkh. mr. *W. T. Gevers Deynoot* 4, jonkh. mr. *F. W. A. Beelaerts van Blokland* 2, en mr. *W. S. van Reesema*, *G. H. M. Delprat*, *J. H. Swellengrebel* en mr. *A. T. Prins* ieder 1, terwijl 1 blanco biljet was ingeleverd. — De heeren *Schadee* en *Bichon van IJsselmonde* zeiden dank voor de hun te beurt gevallen onderscheiding en verklaarden zich bereid de benoeming aan te nemen.

Vervolgens waren aan de orde de beraadslagingen over het gewijzigd voorstel tot het openbaar maken van concept-verordeningen. Na korte woordenwisseling werd het bij acclamatie goedgekeurd; de prijs der in het voorstel bedoelde concept-verordeningen werd vastgesteld op 10 cents per vel druk, zullende dit besluit ook reeds van toepassing zijn op de thans aanhangige concept-verordening op de reinheid.

Nu kwam in behandeling het verzoek van het bestuur der Nederlandsche Rijnspoorweg-Maatschappij tot wijziging van vroegere bepalingen omtrent het overpad onder Kralingen. — De heer *Gevers Deynoot* gaf in bedenking dit verzoek aan te houden tot dat eene beslissing zou zijn genomen omtrent het groote plan; daar het bestuur der Rijnspoorweg-Maatschappij de stad reeds zoo lang om den tuin had geleid, achtte hij het niet voegzaam thans op nieuw eene concessie te doen. — De Voorzitter meende dat men voor de eer van de stad en van de Rijnspoorweg-Maatschappij dan liever het verzoek moest afwijzen, dan een dusdanig wapen in handen te houden; de uitdrukking om den tuin leiden vond hij te hard. — De heer *Prins* toonde aan dat het overpad geheel overbodig zou zijn. — De heer *Gevers Deynoot* zeide het aanhouden van het verzoek slechts in overweging te hebben gegeven; vond men de uitdrukking om den tuin leiden te hard, men zou toch niet ontkennen dat de Spoorweg-Maatschappij de stad vele teleurstellingen had berokkend. — De heer *van Rijckevorsel* zeide het gevoelen van den heer *Gevers Deynoot* te deelen. — De heer *Blom* kon zich niet vereenigen met het aanhouden van het verzoek; dat verzoek was billijk, hij wilde het dus toestaan. — De heer *Plate* gaf in bedenking of deze zaak niet van te weinig belang was om daarvan een wapen tegen de Rijnspoorweg-Maatschappij te maken. — De heer *Ledeboer* ondersteunde den heer *Blom* en achtte het wenschelijk alle onaangenaamheden te voorkomen. — De heer *R. A. Mees* was voor het afdoen der zaak en trad in eenige beschouwingen over hetgeen in 1847 met de Rijnspoorweg-Maatschappij was voorgevallen. — De Voorzitter wees er op dat de Maatschappij terstond de handen aan het werk heeft geslagen toen de zaak nopens de aansluiting aan Pruissen beslist was, wat het eigenlijk doel van den spoorweg was; hij maakte ook opmerkzaam dat de gebeurtenissen in 1848 veel tot de vertraging hadden bijgedragen. — De heer *J. van der Hoop* wilde eene beslissing omtrent het verzoek uitstellen tot dat men de stukken, welke ter visie zouden worden gelegd, gelezen had. — De Voorzitter antwoordde hierop dat die stukken in geen verband stonden met het aanhangig verzoek. — De heer *Tromp* zeide overtuigd te zijn dat het bestuur der Rijnspoorweg-Maatschappij zeer genegen was de zaak tot stand te brengen, en hoe verschillende omstandigheden aanleiding tot vertraging hadden gegeven. — De heer *Obreen* wilde het tegenwoordig verzoek toestaan; hij maakte echter opmerkzaam dat de vertraging, wat daarvan ook de oorzaak mogt zijn geweest, tot groote teleurstelling voor deze stad had aanleiding gegeven. — Het verzoek werd daarna ingewilligd met 30 tegen 4 stemmen: tegen stemden de heeren *J. van der Hoop*, *van Wageninge*, *van Rijckevorsel* en *Gevers Deynoot*.

Wijders kwam in behandeling het rapport en voorstel van Burgemeester en Wethouders tot het afstaan van een terrein in het Park ten behoeve der officieren-societeit.

De heer *Prins* verklaarde niet in te stemmen met het prae-advies van Burgemeester en Wethouders, omdat daarin lag opgesloten het uitvoeren van muziekstukken op zondag in het Park; doch al ware zulks niet, dan nog zou hij tegen het prae-advies zijn, het Park toch is daargesteld ten koste der gemeente en door den afstand zal men de burgerij van het gebruik van een schoon gedeelte berooven. — De heer *Blom* was gunstig voor den afstand gestemd; zulks zal toch strekken tot verfraaijing van den aanleg, en overal vindt men dergelijke societeiten, b. v. te 's Hage, Haarlem enz. — De heer *R. A. Mees* had niet gelezen dat des zondags muziek zal worden uitgevoerd; was dit zoo, dan zou hij, krachtens de wet van 1815, tegen den afstand stemmen. — De Voorzitter zeide dat niet was voorgeschreven dat des zondags muziek moest worden uitgevoerd; doch zeide dat het verbieden om zulks te doen weinig zou baten, daar het Park op grondgebied van Delfshaven gelegen is; wilde men zulks beletten, dan restte niets anders dan het terrein te weigeren. — De heer *Prins* zeide dat toch het voornemen was de muziek-uitvoeringen des zondags te doen plaats hebben, al was zulks al niet bepaald.

De heer *Ledeboer* was tegen den afstand, omdat men spoedig dergelijke verzoeken van anderen zou bekomen; ook was hij tegen de muziekuitvoeringen op zondag. — De heer *Burger* zeide zeer sterk te zijn voor den afstand en mede zeer sterk te zijn voor het uitvoeren van muziekstukken op den zondag als eene uitspanning voor de burgerij; om aan te toonen dat de wet van 1815 hierin geen hinderpaal zou zijn, verwees hij op hetgene te 's Gravenhage zelf plaats grijpt. — De heer *van Rijckevorsel* kon niet met den heer *Prins* instemmen; in het belang der zedelijkheid achtte hij het wenschelijker dat de bevolking naar het Park wandelde om muziekstukken te hooren dan dat zij naar de kroeg gedreven werd; hij had wel bezwaar gehad tegen het afstaan van terrein aan eene particuliere societeit, doch was daarover heengestapt omdat men juist daardoor de muziekuitvoeringen zou erlangen. — De heer *Blom* lichtte het door hem aangevoerde nog nader toe. — De heer *Obreen* was mede voor den afstand, omdat men daardoor des zondags tusschen kerktijd het uitvoeren van muziekstukken zou erlangen.

De heer *van Oordt* was tegen den afstand wegens de plaatsing van het gebouw; de ligging was toch zoo dat men de muziek niet dan op verren afstand zou kunnen hooren, of men moest zich getroosten op den rijweg te staan, in de stof door de circulatie der rijtuigen veroorzaakt. — De heer *Milders* wilde het terrein slechts telkens voor één jaar afstaan. — De heer *Tromp* was zeer voor den afstand op dezelfde gronden als door de heeren *van Rijckevorsel* en *Obreen* waren bijgebragt.

De heer *Ledeboer* erlangde nogmaals het woord en verklaarde den zondag, welke door den heer *Burger* als een dag van uitspanning werd beschouwd, als een dag van heiliging te beschouwen; wat nu betrof het zeggen dat de muziekuitvoeringen des morgens tusschen de kerktijden in plaats grepen, dit noemde hij een wassen neus; hij zou het dan beter oordeelen de muziek des avonds te doen plaats grijpen. — De heer *Plate* verklaarde niet in te zien dat de muziekuitvoeringen des avonds zoo veel meer bevorderlijk zouden zijn aan de zedelijkheid dan wanneer zulks des morgens plaats greep. — De heer *J.b Mees* zag geen bezwaar in de muziekuitvoeringen als ontheiliging van den zondag; zij die ter kerke willen gaan, worden daarvan niet weerhouden. Doch het door den heer *van Oordt* geopperde bezwaar hoopte hij dat uit den weg zou worden geruimd. — De heer *J. van Vollenhoven* verklaarde hiermede geheel in te stemmen.

De door den heer *van Oordt* geopperde bedenking gaf daarop nog tot eene korte woordenwisseling aanleiding en eindigde met de verklaring des Voorzitters dat gezorgd zou worden, dat de rijtuigen gedurende de muziekuitvoeringen niet circuleerden en de wandelaars dus ongestoord op den rijweg de muziek zouden kunnen aanhooren.

Tot stemming overgegaan zijnde werd het voorstel van Burgemeester en Wethouders aangenomen met 26 tegen 7 stemmen; tegen stemden de heeren *Milders*, *Beelaerts van Blokland*, *Bichon van IJsselmonde*, *R. A. Mees*, *Smalt*, *Prins* en *Ledeboer*. De heer *Viruly* bleef als lid van het bestuur der officieren-societeit buiten stemming.

De zitting werd daarop gesloten.

— De stand van den thermometer is heden alhier geweest: des morgens ten 8 ure 18 graden, des middags ten 12 ure 26 graden en des avonds ten 6 ure 28 graden *Fahrenheit*.

— De Provinciale Commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zuidholland, residerende te 's Gravenhage, heeft het doelmatig geacht ter algemeene kennis te brengen, dat zij den 25 dezer de lijkschouwing gedaan heeft van *Engeltje van der Vlies*, den 23 dezer te Pijnacker overleden. Bij die lijkschouwing, waarvan procesverbaal is opgemaakt, is echter gebleken, dat de opgaaf, dat zij van het jaar 1818 af geen voedsel zou gebruikt hebben, *onwaar* is, en dat genoemde *Engeltje van der Vlies*, tot zeer kort voor haren dood, voedsel tot zich genomen heeft.

— In de zitting van den Gemeenteraad, gisteren te Amsterdam gehouden, is eene missive ingekomen van den heer *Buchler*, berigtende, dat een der kostbaarste schilderstukken, op 's Rijks Museum aldaar geplaatst, en wèl *de Schuttersmaaltijd* van *van der Helst*, jl. zaturdag, bij het bovenmatige stoken in de groote zaal, waarin de Koninklijke Akademie van wetenschappen hare zittingen houdt, aanmerkelijke schade heeft bekomen. De heer *Buchler*, ondersteund door de heeren *Berg*, *van Romunde* en *Deutz van Assendelft*, deed naar aanleiding daarvan het voorstel, dat de Raad Burgemeester en Wethouders uitnoodige het noodige onderzoek naar het gebeurde in te stellen, en maatregelen te beramen die beletten kunnen dat bedoelde kunstwerken, het eigendom der stad, niet weder worden beschadigd of op andere wijze in hunne waarde verminderd.

In dezelfde zitting is door den voorzitter medegedeeld, dat de buitengewone collecte voor de algemeene armen heeft opgebragt *f* 30,596. 85, benevens een aantal gouden en zilveren muntspecien. Aan het Huiszittenhuis is bovendien eene som van *f* 2100 ten behoeve der collecte gezonden.

— Den 24 dezer heeft te Middelburg de aanbesteding plaats gehad der werkzaamheden tot daarstelling van den Rijks telegraaf naar Breda. De aannemer was de heer *C. Kuyk* van Breda. Het eerste perceel (van Breda tot Tholen) werd aangenomen voor *f* 9,500, het tweede (van Tholen tot Vlissingen) voor *f* 17,300.

— De waterhoogte te Arnhem was den 28 dezer 0 el 6 palm 1 duim.

— Bij Saventhem, niet ver van Brussel, hebben zich wolven vertoond, die men meent, dat uit de Ardennes moeten zijn gekomen, zoodat men het noodig heeft geacht eene drijfjagt op deze roofdieren te verordenen.

— Zr. Ms. schoener DE ADDER, luit. 1ste kl. *J. C. Holtzapfel*, van Hellevoetsluis naar Suriname, was ll. maandag op de hoogte van de Singels. — De HEKLA, luit. 1ste kl. *P. van Woelderen*, van Java naar Nederland, is ll. maandag te Plymouth uit zee teruggekomen.

— Van wege het Fransche ministerie van oorlog zijn bij circulaire eenige bijzonderheden bekend gemaakt nopens de toelating van vreemde landverhuizers in de kolonie Algerië. Die toelating en de afstand van gronden geschieden onverminderd de verdere voorwaarden, slechts tegen over te leggen bewijzen van genoegzame gegoedheid der personen die zich aanmelden. Werklieden moeten aantoonen, dat, hetgeen zij aan eigen middelen medebrengen, toereikend is voor hun onderhoud, in afwachting dat zij werk kunnen vinden. In verband hiermede is den 28 september jl. door denzelfden Minister van oorlog bepaald, dat zal worden voortgegaan met het kosteloos afgeven van reispassen aan vreemdelingen, op de verklaringen die zij van hunne Regeringen overleggen, maar dat die passen door de militaire onder-intendanten te Cette en te Marseille niet als geldig worden aangenomen, tenzij de titularissen bewijzen in het bezit te zijn der sommen, waarvan de minima aldus zijn vastgesteld: voor landverhuizers aan wie vergunningen zijn toegezegd fr. 2000; voor werklieden belast met gezinnen fr. 400; voor ongehuwde werklieden fr. 100. Iederen landverhuizer, die te Cette of Marseille de som, volgens de klasse waartoe hij behoort, niet kan aanwijzen, wordt de inscheping geweigerd; hem worden ook geene reiskosten toegelegd om naar de plaats zijner herkomst te kunnen terugkeeren. Eene waarschuwing hieromtrent komt voor in elken kosteloozen reispas, die hun wordt uitgereikt. De heeren onder-intendanten geven aan de ingescheepte houders van vergunningen een bewijs van het bedrag der door hen vertoonde sommen, volgens welke de omvang der vergunningen op de plaats zelve zal worden geregeld. De Fransche legatie te 's Gravenhage heeft zich bereid verklaard tot het geven van verdere inlichtingen aan hier te lande gevestigde personen of gezinnen, die zich naar Algerië mogten willen begeven en, bij gemis van genoegzame kennis der door de Fransche Regering gemaakte bepalingen, gevaar zouden loopen vruchteloos eene kostbare reize te doen. Men behoort de aanzoeken hiertoe bij die legatie vrachtvrij in te zenden.

— Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. Minister-Resident te Kopenhagen zijn uit de haven van Tonningen, gedurende het afgeloopen gedeelte van het jaar 1853, uitgevoerd naar de Engelsche haven Lowestoft, 10,934 ossen en 8,993 schapen, en naar Londen 9481 ossen en 6492 schapen.

— Volgens berigt van Malta, blijft die haven nog steeds het middenpunt eener groote maritieme beweging. Zr. Ms. fregatten PRINS VAN ORANJE en DOGGERSBANK zijn den 17 dezer van daar naar Messina en Napels vertrokken. De Pruissische fregatten *Gefion* en *Mercur* waren van Portsmouth te Malta aangekomen en naar Smyrna vertrokken.

— Blijkens berigt van Zr. Ms. Consul te Buenos-Ayres van 1 november jl., was door de Kamer van Volksvertegenwoordigers aldaar de uitvoer vrij verklaard van gemunt en ongemunt goud en zilver. Aan den handel was verder vergunning verleend, gebruik te maken van particuliere entrepôts, zoolang de Staat niet over genoegzaam ruime magazijnen kan beschikken. De voorloopige Regering te Montevideo had de navolgende wijzigingen gebragt in het tarief, dat in augustus jl. was aangenomen: de invoerregten van 6 en 15 per cent worden verminderd op 5 en 10 per cent; die van 35 op 30 per cent; uitgezonderd zijn meel, cigaren, speelkaarten, waarvoor voortdurend de 35 per cent verschuldigd zijn. Bovendien heeft men afgeschaft het besluit der maand julij jl., waarbij al de invoerregten met 1/5 worden vermeerderd.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 29 December.

OVERLEDEN: W. de Leeuw, z., 3 m. — J. van den Heeden, wedr. van C. van der Vorst, 87 j. — W. G. van Kalker, wedr. van M. van Harlen, 41 j. — J. Feytel, z., 3 m. — J. J. Eysbroek, z., 4 m. — J. Kwak, man van H. C. Bufons, 55 j. — M. Litzau, wedr. van T. van den Bos, 87 j. — G. J. Florijn, z., 3 j. — J. Haverkamp, z., 3 m. — J. J. van der Meulen, z., 1 d.

BEVALLEN: J. van Es, geb. de Baare, levenl. d. — M. E. van Loon, geb. de Hoog, d. — M. C. Muller, geb. van Rijckevorsel, d. — B. Vrolijk, geb. Smits, z. — S. W. Auf n' Orte, geb. Racer, d. — C. Keurver, geb. Ligt, z. — M. E. van Hillegondsberg, geb. Bazendijk, z.

Zeetijdingen.

HELLEVOETSLUIS den 29 dezer. Heden morgen arriveerde uit zee *Johanna Elisabeth*, W. J. Bakker, van Marseille, welke door de stoomboot *Kinderdijk* is gesleept. Veel ijs op den stroom; de wind N.

BRIELLE den 29 dezer. Gisteren na posttijd niets gepasseerd; heden is de *Earl of Auckland* (na gisteren na posttijd in den Put ten anker te zijn gekomen) in zee gestoomd. De Maas met weinig drijfijs en stilte.

MAASSLUIS den 29 dezer. Kapitein L. van der Weyden, die beneden de haven aan den Noordwal ten anker lag, is op de haven gekomen. Er drijft veel ijs op den stroom; de wind N.

TEXEL 28 dezer. De wind O. Z. O. Uit zee *Lion* (st.) van Londen. Vertrokken *Jeannette Philippine*, J. van der Mey, naar Londen, en *Minister Thorbecke* (st.) naar Hull.

VLIE 26 dezer. Eergisteren en gisteren niets gepasseerd. Heden uit zee *Catharina*, H. B. Drok, van Bergen; is in de haven van Terschelling gezeild. Vertrokken niets.

Aangekomen.

Te SHANGHAI 1 october *Willem de Eerste*, Niedfeld, v. Cardiff. Te KONSTANTINOPEL vóór den 12 dezer *Jantina Roelina*, Schreuder, van Galatz, en *Jenny*, Struik, van Odessa, beiden naar Queenstown of Falmouth. Te TRIEST 22 *Nicolo*, Rizzo; — te LIVORNO 16 *Apollos*, Dik; — te GENUA 21 *de Komeet*, Zeylstra, en 22 *Bürgermeister Bencard*, Hoff, alle vier van Amsterdam. Te CADIX 14 *Geertruida*, Löschen, van Cardiff. Te OPORTO 11 *Geerdina*, Stuit, van Riga. Te LIBAU 14 *Norden*, Groseffsky, en 15 *Breve Tempus*, Heimberg, beiden van Schiedam.

Vertrokken.

Van WHAMPOA 1 november *Generaal Michiels*, van Straten, naar Liverpool, en 5 dito *Vlashandel*, Hoek, naar Manilla. Van SAMARANG 31 october *Jacoba Christina*, Berk, over Batavia naar Amsterdam. Van CALCUTTA 15 november *Peking*, Leonhard, n. Falmouth. Van SAN FRANCISCO 2 november *Sirius*, Mulder, naar Batavia. Van CADIX 10 dezer *Flecke Jouwer*, de Weerd, naar Barcelona. Van BORDEAUX 23 *Cezaly*, Mencke, naar Rotterdam. Van ROUAAN 24 *Courier*, van der Velden, en *Trekvogel*, Lovius, beiden mede naar Rotterdam.

ZEILKLAAR: Te BARCELONA 13 dezer *Zorg en Vlijt*, J. B. Mulder, naar Marotonisse.

Het schip *Candahar*, kapit. Bogle, van Batavia naar Londen, is den 24 october lek te MAURITIUS binnengeloopen, en lost de lading.

Het schip *Oostergoo*, kapitein D. C. Claus, v. Akyab n. Amsterdam, te MAURITIUS binnen, heeft na volbragte reparatie den 19 october de reis voortgezet.

Het schip *Elisa*, kapitein Borchers, van Triest naar Rotterdam, is den 15 dezer ter reede van ALGESIRAS binnengeloopen.

Het schip *Amsterdam*, kapit. H. W. Wortelboer, van Bordeaux naar Amsterdam, is den 22 dezer te BOULOGNE binnengeloopen.

DRAGOE 22 dezer. In den afgeloopen nacht geraakte de Russische schoener *Fürstbischof von Albrecht*, kapit. Smidth, met rogge van Reval naar Schiedam, aan de zuidwestpunt van Amager aan den grond. De kapitein kwam hier aan land om hulp aan te nemen, daar het schip waarschijnlijk een gedeelte der lading zal moeten lossen om weder af te komen.

ELSENEUR 24 dezer. Heden doorgeklaard *Karen Hinkeldey*, Hermansen, van Amsterdam naar Kopenhagen; *Kleine Carl*, Hilchert, met rogge van Reval naar Rotterdam, en *Södskendebornene*, Marker, met gerst van Klöge naar Holland.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 27 december:

Te LIVERPOOL aangekomen 26 dezer *Adriana Petronella*, Brocx, van Rotterdam; 27 *Decima*, Baak, van Amsterdam, en *Mercurius*, de Haan, van Rotterdam. Van GLASGOW vertrokken 24 *Jacatra*, Aiton, naar Batavia en Soerabaija. Van LONDEN uitgeklaard 24 *Zwaantje Elisabeth*, Jager, n. Rotterdam. Te SHIELDS aangekomen 24 *Frederika*, Arends, van Amsterdam. Van NEWCASTLE uitgeklaard 24 *Jeanne Marie*, Kolle, n. Bordeaux, *Noordstar*, Brouwer, naar Lissabon, *Elisabeth*, Klasen, naar Rotterdam, en *Verwachting*, Frankena, naar Harlingen.

Het schip *Magdalen*, kapit. Griffiths, van Rotterdam n. Liverpool, te FALMOUTH binnen, heeft den 23 dezer de reis voortgezet.

Te PLYMOUTH 26 dezer *de Leeuw*, Muller, van Akyab naar Schiedam, *Maria*, Priebee, van Cette naar Amsterdam, *Vereeniging*, van Vliet, van Bilbao naar Rotterdam, en *Jonge Hendrik*, Hazewinkel, van Bordeaux naar Antwerpen. — Te COWES 26 *Anna Martha*, Korfker, van Bayonne naar Amsterdam. — Te SEAFORD 25 *Anja Sietzia*, Huisman, van Oporto naar Londen.

Het fregatschip *Sara Lydia*, kapit. B. van der Tak, v. Rotterdam naar Batavia, te PLYMOUTH binnen, heeft den 25 dezer na volbragte reparatie de reis voortgezet. — De *Erato*, kapitein P. Don, van Berdianski naar Dordrecht, te PLYMOUTH binnen, heeft zware stormen doorgestaan, slagzijde bekomen en moet lossen; de kapitein vreesde voor schade aan de lading.

BRIDLINGTON-QUAY 22 dezer. Onder meer andere wrakstukken is alhier aangedreven een stuk eener scheepsverschansing, waarop *H. T. Bakker* geschilderd staat.

LONDEN 23 dezer. Het Nederlandsch schip *Diligence*, kapitein L. Smit, van Hartlepool naar Batavia, alhier binnengebragt, is in Young's Dok nagezien, en daar het geene de minste schade heeft bekomen, is het onmiddellijk weder naar het Westindische dok gehaald, waar men thans bezig is de geloste lading steenkolen weder in te nemen. — De *Jan Hendrik*, kapitein H. de Jong, v. Banjoewangie naar Amsterdam, mede alhier binnen, is van de geledene schade hersteld en gereed de reis voort te zetten.

Gepraaide Schepen:

Den 11 dezer, op de hoogte van Malaga, de Zweedsche bark *Harmonie*, kapit. Hultmann, van Amsterdam naar Odessa.

Door de *Europa*, kapitein D. Keus, te Portsmouth binnen:

Den 15 dezer, op 46 gr. NB. en 11 gr. WL., een Nederlandsche schoener, toonende eene witte vlag (Veendam) met de letter G, n.º 4.

Ter reede liggende schepen.

BATAVIA 9 november: Zr. Ms. korvet BORBAS en schoener ARUBA; — Nederl. schepen *Prins Frederik der Nederlanden*, *Java Koerier*, *Kortenaer*, *Straat Baly*, *Rotterdam*, *Johanna Maria Christina*, *Geertruida Maria*, *Jupiter*, *Doggersbank*, *Amphitrite*, *A. R. Falck*, *China*, *Nederwaard*, *Christophorus Columbus*, *Stad Nijmegen*, *Factorij*, *de Schelde*, *Watergeus*, *Souburg* en *Industrie*; — Engelsche schepen *Florida*, *William Fisher*, *Rowallan* en *Nina*; — Fransch schip *Nicolas Cézard*; — Amerik. schip *Daniel Webster*; — Hamburger bark *Alfred*; — Bremer schip *Pauline*; — Deensche bark *Valkyrien*.

SOERABAIJA 1 november: Zr. Ms. wachtkorvet NEHALENNIA, transportschip PRINS WILLEM FREDERIK HENDRIK, stoomschepen MERAPI en SURINAME, schoenerbrik SAPAROEA, en Gouvernementsschoener DE HAAI; — Nederlandsche schepen *van Galen*, *President Verkouteren*, *Capella*, *Maria Anna* en *Minerva*; — Engelsche bark *Brunette*; — Amerikaansche bark *Pilot*; — Bremer bark *Virginia*.

De per EARL OF AUCKLAND, kapit. W. Wintle, van *Londen* aangebragte 652 zakken Rijst zijn abusivelijk opgegeven aan *Ph. van Ommeren*, moet zijn: *VERKOUW, STOKHUYZEN EN Co.*, te 's Hage.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend gekoperd Engelsch Campagne Fregatschip *Caroline Agnes*, kapit. *A. T. Morris*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

MALTA en SMIRNA, het Nederl. Schoener Hoekerschip *Oceaan*, kapitein *G. van Duffelen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

NEW-YORK, het Hamburger Brikschip *Pinnasberg*, kapitein *T. G. Herting*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederl. Hoekerschip *Vereeniging*, kapit. *T. van Vliet*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Beursberigten.

MADRID den 25 December.

Spanje 1 per cents 22 1/16; dito 3 per cents 43⅜; cert. 3¼.

PARIJS den 28 December.

Frankrijk 3 per cents 74. 15; dito 4½ per cents 101; Spanje 1 per cents 21¾; dito Binnenl. 3 per cents 42; Rusland 4½ per cents 96¼.

LONDEN den 29 December.

De 3 per cents Geconsolideerden 93¼; Spanje 1 per cents 21¾; Mexico nieuwe 3 per cents 23¾; Peru, nieuwe 4½ per cents 68½. Holland, 2½ per cents 64¾; dito 4 per cents, Certificaten, 96½.

ANTWERPEN den 28 December.

Spanje 1 per cents 21¼ geld; dito Binnenl. 3 per cents 41⅝ geld. Metallieken 5 per cents 80½ — De fondsen waren heden iets fermer.

AMSTERDAM 29 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
NEDERL., Werkelijke Schuld	2½	pCt.	62½	62 11/16	62⅝
» dito dito	3	»	74 13/16	74 15/16	74 15/16
» dito dito	4	»	93⅞	94	94
» Amortis-Syndicaat	3½	»			
» Aand. Hand.-Maatsch.	4½	»			
» O. I. Leening	4	»	93⅞		
» Rijn-Spoorweg	4½	»	100½		
» Leening Spoorweg	4½	»	100⅛		
FRANKRIJK, Certificaten	3	»	68		
RUSLAND, Obl. *Hope & Co.*	5	»	107		
» dito dito 1828/29	5	»	105½		
» Cert. dito 1831/33	5	»	96½		
» dito dito 1840	4	»	89½		
» dito bij *Stieglitz*	4	»	88½		
» dito dito Nieuwe	4	»			
» dito Admin. te Londen	5	»	101		
» dito dito dito	4½	»	95		
POLEN, Aand. 1829, *fl.* 300		*f*			
» dito 1835, - 500		-	160		
» Obligatien	4	pCt.	82½	82½	82½
SPANJE, Obligatien	1	»	21⅜	21½	21 7/16
» dito	3	»	45 11/16		
» Binnenlandsche	3	»	41 1/16	41 3/16	41⅛
» Amortisable Schuld					
» Bewijzen van Coupons			5⅛		
OOSTENRIJK, Obl. bij *Goll & Co.*	5	»			
» dito dito	4	»			
» dito Metall.	5	»	76 7/16	76⅝	
» dito dito Nieuwe	5	»	92½	92¾	92⅝
» dito dito lett. B.	5	»	92½	92¾	92⅝
» dito dito	2½	»	39 7/16	39⅝	
BELGIE, Certificaten	4½	»			
» dito *Rothschild*	2½	»	50 13/16		
PORTUGAL, Oblig.	3	»	37⅛	37 11/16	37 9/16
» dito Uitgest.					
» 1853	3	»			

Rusland, Inschrijvingen in Assignatien, 6 pct., 70½; Certificat. van dito, 6 pc., 70½. Brazilië, 1824 van £ 100, 5 pc., 96½; idem 1843 van £ 100, 5 pc., 98; idem, 4½ pc., 90¾ a 91, gebl. 90¾. Peru, thans 5 pc., 65½. Grenada, 2½ pc., 20¾; idem Uitgestelde 7⅜ a 7⅞. Mexico, 3 pc., 21 15/16 a 22 1/16. Amerik. Bank-Actien 4 1/16. Louisiana, 5 pct., 100.

Beleening 3 pc. Prolongatie 4 pc.

Bij vrij levendigen handel zijn de meeste fondsensoorten, zoowel Hollandsche als vreemde, begin beurs tot lagere prijzen verhandeld. De koersen sloten echter weder eenigzins beter.

ROTTERDAM den 29 December.

Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., 62⅝; id. id., 4 pc., 94⅜; Oblig. Holl. Spoorweg-Maatsch., 4½ pc., 100. Spanje, Buitenl., 1 pc., 21½ l. k., 21 9/16 h. k.; Binnenlandsche a *f* 6000, 3 pc., 41⅛. Portugal, te Londen, 3 pc., 37 11/16 l. k., 37¾ h. k. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 76⅝; idem Nieuwe, 5 pc., 92⅜ l. k., 92½ h. k. idem, 2½ pc., 39⅜. Mexico, 1851, 3 pc., 22.

Van binnenlandsche fondsen waren 4 per cents wederom meer gezocht en hooger te plaatsen; Oostenrijksche, Mexicaansche en Spaansche iets minder, overige soorten nagenoeg onveranderd.

Wisselkoersen.

AMSTERDAM den 29 December.

2 m.n Parijs	*f* 55⅜	geld.		2 maand.	Genua	*f* 45½	geld.
zigt »	- 55⅞	»		2 maand.	Livorno	- 38⅜	»
2 m.n Bordeaux	- 55	»		2 maand.	Napels	- 81½	»
½ m.d »	- 55⅜	»		2 maand.	Petersburg	- 185	»
3 maanden	Madrid	- 242	»	6 wek.	Weenen	- 30	»
3 maanden	Cadix	- 242	»	6 wek.	Augsburg	- 35⅜	»
3 maanden	Sevilië	- 239	»	6 wek.	Frankfort	- 98½	»
3 maanden	Bilbao	- 240	»		2 m.n Hamburg	- 35 3/16	»
3 maanden	Lissabon	- 40¾	»		zigt »	- 35 7/16	»
3 maanden	Porto	- 40¾	»		2 m.n Londen	- 11.55	»
					zigt »	- 11.65	»

Rotterdam ¼.

ROTTERDAM den 29 December.

Hamburg	2 maanden *f* —	kort *f* —	
Parijs	—	- 55 7/16,	— - 55 13/16.
Bordeaux	—	- 55½,	— - 55½.
Frankfort	6 weken	- 98⅜.	

Speciekoers.

AMSTERDAM den 29 December.

Gouden Specien per Stuk.

Nieuwe Dukaten	*f* — —	a *f* — —
Oude Gerande dito	- 5.60	» - 5.70
Tien Gulden Stukken	- 9.65	» - 9.75
Wigtig, Engelsche Sovereigns	- 11.60	» - 11.75
» Pistolen	- 9.55	» - 9.70
Nieuwe Louis d'Or	— —	» — —
Stukken van 20 Francs	- 9.30	» - 9.45
Baren Goud en Specie a *f* 1442.60 per N. ℔ fijn	- 9½	a *f* 10 pCt.

Zilveren Specien per Ned. ℔ fijn.

Fijne Drittels	*f* — —	a *f* — —
» Baren 1000/1000 a 950	— —	» — —
Zilver van 900 a 300	-104.20	» -104.70

Zilveren Specien per Stuk.

Pilaren Piasters	- 2.55	» - 2.60
Fransche Kroonen	- 2.70	» - 2.75
Stukken van 5 Francs	- 2.33	» - 2.36
Brabandsche Kroonen	- 2.65	» - 2.70
Pruissische Daalders	- 1.74	» - 1.77

Prijzen der Buitenl. Coupons en UITGELOTE OBLIGATIEN.

AMSTERDAM den 29 December.

Metalliek	*f* 25.37½	Spaansche Piast.	*f* 244
Napelsche	- —.—	Hamb. Russen	- 37
Div. Eng. in £	- 11.60	Russ. in Zilv. R.	- 37
Eng. Russen	- 11.60	Poolsche in fl.	- 27¾
Fransche	- 55⅜	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2	- — —
Belgische	- 55⅜	» Binn. n.º 15	- — —
Pruissische	- 34¾	Papier Mand	- — —
Ween. Bank-Actien	- 25.32½		

Marktberigten.

ROTTERDAM den 29 December.

GRANEN. Tarwe: 156 ℔ wit. Poolsche *f* 490; 155 ℔ Pommer *f* 460. Rogge: 142 ℔ Arch. *f* 332.

DELFT den 29 December.

BOTER. 1ste kwaliteit *f* 46 a *f* 48; 2de dito *f* 43 a *f* 45.

SCHIEDAM den 29 December.

GRANEN. Gerst: verkocht 128 ℔ Libau *f* 265 6/w.; 130 ℔ Course *f* 270 3/m.

AMSTERDAM den 29 December.

GRANEN. Tarwe. Heden bij partij gedaan 129 ℔ B. Poolsche *f* 493. Van Rogge 116 ℔ Burgas *f* 324, 120 ℔ J. Petersburger *f* 345 en 114 ℔ J. Archangel *f* 321.

GRONINGEN den 27 December.

GRANEN enz. Het verhandelde aan onze markt beteekende heden weder zeer weinig. Tarwe hield men algemeen iets hooger: 123 ℔ nieuwe Roode heeft *f* 13. 25 opgebragt, en voor een klusje 130 ℔ mooije dito werd *f* 14. 75 gevraagd en *f* 14. 50 geboden. Rogge minder begeerd; benoodigden hebben op 120 ℔ *f* 10. 70 besteed, doch nog het meeste onverkocht gebleven. Boekweit ook weinig gevraagd: 116 ℔ Veen tot *f* 7. 70 aangeboden. Winter-Gerst meer begeerd: 99 ℔ Winter *f* 7. 30, en van Knobbe zijn een paar partijtjes verkocht tot geheime prijzen. Haver ook wel zoo aangenaam: 82 ℔ dikke Brouw *f* 4. 40 en 65 a 68 ℔ witte Voer *f* 3. 25, *f* 3. 30 a *f* 3. 50. Raapolie *f* 40; overige artikelen stil.

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 29 December.

KOFFIJ. Heden zijn 2500 b. Java op ceel afgedaan tot 33 c.

Door het Departement van Finantien is openbaar gemaakt de volgende staat, van in den jare 1853 in de onderstaande plaatsen in-, uit en doorgevoerde ponden ruwe en geraffineerde suiker.

KANTOREN.	INVOER.		UITVOER.		DOORVOER.	
	Ruwe.	Geraffineerde.	Ruwe	Geraffineerde.	Ruwe.	Geraffin.
Amsterdam	64,742,983	»	»	42,549,470	16,686,501	246,815
Rotterdam.	29,385,493	63	647	4,703,635½	16,460,510	60,750
Schiedam.	1,041,278	»	»	»	541,721	»
Dordrecht.	3,237,747	»	»	30,389	633,945	»
Totaal	98,407,501	63	647	47,283,494½	34,322,677	307,565

ANTWERPEN den 28 December.

Voor KOFFIJ bleef de markt heden weder ferm en het artikel genoot levendige vraag, doch slechts weinige partijen werden ten verkoop aangeboden, en de omgang bepaalde zich daardoor tot de terugkoop van eenige honderden balen Brazil. — RIJST. Men noteert heden de verkoopen van ca. 1300 z. Arracan uncleaned en 600 z. gepelde dito. — Van KANEEL hebben heden een twintigtal kisten Chinesche grif koopers gevonden. — KATOEN. Heden werden de omzettingen bekend van 139 b. Georgie per *Aliance* en 40 b. Louisiana per *Colombo*. — Van POTASCH hebben heden bij verscheiden partijtjes ca. 100 v. Russische grif koopers gevonden. — GRANEN. De prijzen bleven zonder eenige belangrijke verandering. Men heeft heden voor een partijtje Cubanca Tarwe fl. 17⅞ betaald. Voor Inlandsche Tarwe is heden fl. 19½ geboden geworden.

Veilingen van 28 December.

Ruwe SUIKER. Heden werden ca. 1200 k. beschadigde Havanna van fr. 29 tot 36¾ en ca. 130 kan. Java van fr. 15 tot 29½ per 50 kil. entr. verkocht. — Van HUIDEN hebben de volgende beschadigde partijen heden koopers gevonden, als: 2957 stuks Buenos-Ayres en Montevideo van 51 tot 103 c. per 1/2 kil. entr., 181 stuks gezouten dito dito van 50 tot 54 c. en 145 Paardenvellen van fr. 3. 70 tot 5. 05 per stuk.

HAVRE den 26 December.

KATOEN. De markt was bij het begin der week vrij kalm en tot 3 ure bedroeg het totaal der verkoopen van heden nog slechts 640 b. tot iets flaauwere prijzen en zoo als wij reeds gemeld hebben verwacht men hier geene levendigheid voor den 7den of 8sten Januarij. In KOFFIJ heeft in loco voortdurend zeer goeden omgang plaats tot gespannen prijzen. Men noteert heden den verkoop van 241 z. ongewasschene Rio van fr. 59 tot 60 per 50 kil.; ook werden nog 1000 z. Padang a fr. 112. 50 per 50 kil. terug gekocht. — THEE. Chineesche blijft goed gevraagd. Men noteert heden den verkoop van 115 k. Souchon in twee partijtjes van fr. 3. 50 tot *f* 3. 60 per 1/2 kil. entr. — WALVISCHBAARDEN. Van dit artikel hebben heden twee vrij belangrijke omzettingen plaats gehad, bestaande uit 1000 kil. disp. Polar a fr. 2. 75 per 1/2 kil. en 1000 kil. dito op levering a fr. 2. 70. — Van QUERCITRON heeft heden een partijtje van 16 v. Philadelphia a fr. 16 per 50 kil. koopers gevonden. GRANEN en MEEL. Van Amerik. Meel noteert men heden de verkoopen van 908 vaatjes disp. Genessee a fr. 49 per vaatje entr. en 1000 vaatjes dito op levering tot denzelfden prijs. Het artikel blijft kalm, doch zonder belangrijke verandering in de prijzen. In Granen hebben heden geene directe omzettingen plaats gehad. In veiling hebben 29 z. gezonde blanke Amerik. Tarwe per *Essex* van fr. 86.50 tot 88 per zak van 200 kil. en 71 z. beschadigde dito per hetzelfde schip van fr. 86. 50 tot 89 dito grif koopers gevonden.

TRIEST den 24 December.

KOFFIJ. De berigten van Rio, welke wij deze week ontvangen hebben, hadden de speculanten sterk voortgedreven, welke reeds eenige inkoopen hadden gedaan tot *f* ½ a *f* 1 hoogere prijzen, toen wij de berigten der rijzing op de markten van Hamburg, Antwerpen enz. ontvingen, waarna de prijzen *f* 2 tot *f* 2½ boven die der vorige week zijn gestegen. Vooral in Rio was de handel belangrijk en ook in St. Domingo had vrij levendigen omgang plaats. De omzettingen dezer week bestonden uit 1350 z. Rio van *f* 32 tot *f* 37, 3470 z. zeilende dito van *f* 35 tot *f* 37, 5850 z. St. Domingo van *f* 33 tot *f* 36½, 150 z. zeilende dito a *f* 35½, 114 z. gewasschene Laguayra a *f* 43, 100 z. ord. dito a *f* 37, 130 z. Java van *f* 36 tot *f* 37, 115 v. en 15 tiersjes Portorico van *f* 37½ tot *f* 40 en 15 v. St. Jago van *f* 37 tot *f* 45. — SUIKER gerezen en met levendigen omgang, bestaande uit 1100 z. fijne blanke Paraïba a *f* 15, 5800 z. blanke Fernambuc van *f* 17 tot *f* 19, 266 k., 6 vaatjes en 154 z. blanke Bahia a *f* 17, 143 k. blanke Maceïo a *f* 17 en 259 k. blond Havanna a *f* 15½ per quintal. Ook in Geraffineerde hebben belangrijke omzettingen voor speculatie tot hoogere prijzen plaats gehad. Men noteert de afdoeningen van 520 v., 588 tiersjes en 521 vaatjes disp. en zeilende Hollandsche Crushed, 165 v. en 115 tiersjes d.º d.º Fransche Crushed. Men sloot de week met op nieuw hoogere vorderingen en zeer weinig neiging tot omzetten. — SPECERIJEN. Van Peper hebben deze week ca. 800 qn. van *f* 27½ tot *f* 28½ grif koopers gevonden. Van Kruidnagelen zijn 140 fard. van *f* 42 tot *f* 45 verkocht geworden. — VRUCHTEN. Zoowel Krenten als Rood en Zwart Rozijn blijven kalm en de prijzen nominaal. Verscheiden houders zouden wel tot iets lagere prijzen willen omzetten. Zoete Amandelen zijn met *f* 38½ a *f* 40 voor 300 qn. betaald geworden; voor bittere wordt *f* 42 gevraagd. — KATOEN. De markt was deze week fermer en de omgang levendiger, bestaande uit 540 b. Amerik. van *f* 40 tot *f* 41, 736 b. Mokka van *f* 35 tot *f* 37, 80 b. Macedonië en 20 b. Cyprus a *f* 31 en 328 b. Soria tot geheimen prijs. — OLIEN door den laten aanvoer met neiging tot rijzen. Wij hebben ook nog berigten ontvangen van Pouille, welke melden dat de oogst niet zoo veel zal opbrengen als men gedacht had. — Voor METALEN is de markt over het algemeen ferm. Van Staal hebben 1500 k. van *f* 124 tot *f* 135 per migliaio koopers gevonden. 3000 bl. Spaansch en Engelsch Lood zijn met *f* 14 a *f* 15 1/3 en 700 bl. Tin met *f* 83 a *f* 85 per quintal betaald geworden. — WOL met levendigen handel en vooruitgaande prijzen. — GRANEN. In deze week heeft er eene bijzondere levendigheid in dit artikel geheerscht. De wezenlijke behoefte, welke men in Italië ondervindt, schijnen hiervan de oorzaak te zijn. Alle soorten en kwaliteiten zijn gerezen, maar voornamelijk Rogge. In Tarwe had ook vrij goede omgang voor speculatie plaats. Rogge was vooral voor het Noorden gezocht. De omzettingen bestonden uit 149/m st. disp. en zeilende Tarwe van diverse kwal. van *f* 7 tot *f* 10. 20 per staja, 136/m st. Turksche Tarwe, zoo disp. als op levering van *f* 7. 20 tot *f* 8. 40, 45/m. st. disp. en zeilende Rogge van *f* 5. 30 tot *f* 7, en 6/m. st. Gerst van *f* 4. 30 tot *f* 4. 45 per staja. — VOORLOOP. Van vreemde soorten hebben deze week 200 fusten disp. Hamburger van *f* 27 tot *f* 28 koopers gevonden. — WISSELKOERS. Hamburg op 3/m 50 13/16, Londen 11. 15, Parijs op 3/m 27, Weenen op 3/m 5½ a 6½ pc.

DANTZIG den 22 December.

GRANEN. Ondanks de nadering der feestdagen blijven de aan de markt gebragte partijen voortdurend weinig belangrijk; evenwel gaan de prijzen over het algemeen meer voor- dan achteruit. Alles wat aangeboden is heeft tot volle prijzen grif koopers gevonden. Aan de beurs van heden hebben geene omzettingen plaats gehad. Voor 20 last Tarwe 127—128 ℔ is gisteren nog fl. 700 betaald. VOORLOOP gerezen; men betaalt heden 30⅛ th.

BRESLAU den 23 December.

WOL. De prijzen van ord. kwal. zijn van 8 tot 10 % gedaald, doch schijnen voor het oogenblik hun laagste standpunt bereikt te hebben, want heden bestond er vooral voor deze soorten vrij goede vraag. Het totaal der omzettingen van de vorige week heeft ca. 1700 q. bedragen. Men heeft betaald voor Silezische van 56 tot 60 th., voor Poolsche Locken van 52 tot 58 th. en voor Sterblinge van 68 tot 72 th. De aanvoer gedurende deze week bedroeg ca. 600 q.

ALEXANDRIE den 17 December.

GRANEN. De markt is kalm. Over het algemeen zijn de omzettingen weinig belangrijk en de volgende prijzen kunnen nagenoeg als nominaal beschouwd worden: Saïdi Tarwe van p. 93 tot 96, Behera dito van p. 90 tot 93; Saïdi Boonen van p. 85 tot 86. Gerst van p. 53 tot 55 per ardep. Ook in Lijnzaad is de handel buitengewoon kalm. De prijzen van het VLAS blijven voortdurend vrij vast; men heeft voor gewasschen veen p. 135 tot 145 per cant, en voor ruw van p. 80 tot 95 betaald. Voor Katoen is de markt ferm en de handel over het algemeen vrij levendig.

NEW-YORK den 14 December.

(*per Europa.*)

KATOEN. De markt is levendig en tot iets hoogere prijzen hebben vrij belangrijke omzettingen plaats gehad, zoodat wij thans noteeren: New-Orleans en Mobile middling fair a fair 11¾ a 12¼, Upland 11 a 11⅜ c. De vermindering der aanvoeren in de verschillende Havens heeft veel tot de rijzing toegebragt. De aanvoeren vergeleken bij die van het vorig jaar bedragen thans een deficit van 417,000 balen. — GRANEN en MEEL. Ten gevolge der ongunstige berigten met de laatste stoomboot zijn de prijzen dezer Artikelen gedaald. Tot de volgende prijzen bestaat er weinig kooplust: Meel van het Westelijk Kanaal van d. 6. 62½ tot 6. 75 per vaatje, flaauw; prima Genessee Tarwe d. 1. 72 a 1. 74 per 60 ℔; Zuidelijke d. 1. 68 a 1. 70. — VRACHTEN bleven zonder belangrijke verandering. Men vraagt voor Liverpool, Meel 3 a 3/3 per vaatje, Granen 11½ d. a 1/ per bushel; Katoen 3/16 a ¼ d. — WISSELKOERS. Londen 109¼ a 109⅜, met weinige verkoopen; Parijs 5. 11¾ a 5. 12½; Bremen 80¾ a 81¼; Hamburg 37 a 37¼.

NEW-ORLEANS den 12 December.

KATOEN. Men noteert Middling a 9½ c.

MOBILE den 13 December.

KATOEN. Middling is a 9½ c. genoteerd.

Advertentien.

De Ondergeteekenden betuigen, ook in naam hunner Betrekkingen, welmeenenden dank voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, welke zij mogten ondervinden bij het afsterven van hunne Schoondochter J. C. MEES, geb. VAN DEN HAM.

Rotterdam
29 *December* 1853.

R. A. MEES.
M. A. MEES,
geb. VAN MARKEN.

*** De MINISTER van FINANCIEN maakt bekend, dat de **AFLOSSING** der **OBLIGATIEN**, gesproten uit de gedane **Geldleeningen** voor de Kosten der Bedijking en Droogmaking van het ***Haarlemmermeer***, zal aanvangen ten Kantore van den Betaalmeester te Amsterdam, op Zaturdag den **31** December eerstkomende, op zoodanigen voet en wijze als door den Minister in de *Staats-Courant* van den 25 dezer is aangekondigd.

's Gravenhage
den 26 *December* 1853.

De Minister voornoemd,
VAN DOORN.

*** Bij ***OTTO PETRI*** is Heden uitgegeven en in alle Boekwinkels te Rotterdam verkrijgbaar:

STICHTELIJKE UREN

VAN

Heinrich Zschokke.

Uit de volledige Duitsche uitgave uitgelezen en vertaald.

FRAAI GEBONDEN ***f* 2. 85.**

(Aan H. H. Boekverkoopers buiten Rotterdam zal dit werk in Januarij 1854 verzonden worden.)

Te ROTTERDAM,
bij ARRENBERG & VAN REYN.